

Poznań, dnia 16 września 2019 r.

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

3001-IWW1.0921.28.2018.7
UNP 3001-19-027631

Egzemplarz nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092 ze zm.).
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu
Urząd Skarbowy w Śremie ul. Wojska Polskiego 12, 63 – 100 Śrem
Naczelnik kontrolowanego urzędu
Pan Krzysztof Cugier.
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli
Upoważnienie nr 30/2018 z dnia 18 lipca 2018 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu i Upoważnienie nr 33/2018 z dnia 21 sierpnia 2018 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.
Wpis do książki kontroli
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2018.
Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe
Elżbieta Holewińska – główny ekspert skarbowy.
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe

1.	Małgorzata Czekaj – starszy ekspert skarbowy,
2.	Elżbieta Holewińska –główny ekspert skarbowy.
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	23 lipca 2018 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	21 września 2018 r.
Tryb kontroli	
Zwykły.	
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Wykorzystanie plików JPK oraz narzędzi informatycznych (ACL, Weryfikator, Wro-System) w czynnościach sprawdzających i kontrolach podatkowych oraz ewidencjonowanie ich wyników w systemach informatycznych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.
Ocena skontrolowanej działalności	
<p>Ocena pozytywna pomimo uchybień.</p> <p>Oceny dokonano na podstawie próby objętej badaniem w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe oraz dane szczegółowe, wynikające z systemów informatycznych z uwzględnieniem udzielonych wyjaśnień oraz przeprowadzonych oględzin urządzenia mobilnego.</p> <p>Pozytywnie ocenia się działania Urzędu, kierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie, w zakresie wykorzystania plików JPK i narzędzi informatycznych zarówno w toku kontroli podatkowych, jak i czynności sprawdzających.</p> <p>Stwierdzono, że Organ bezzwłocznie podejmował czynności sprawdzające w zakresie weryfikacji niezgodności z raportów JPK oraz analizy złożonych w ich wyniku korekt JPK_VAT i deklaracji VAT. Terminowo i prawidłowo podejmowano także kolejne czynności służbowe, w przypadku braku reakcji podatnika na pierwsze wezwanie. Stwierdzając prawdopodobieństwo nieprawidłowości w rozliczeniach kontrahenta weryfikowanego podatnika bezzwłocznie podejmowano czynności sprawdzające wobec tego podatnika lub przekazywano materiały do Organu, właściwego dla kontrahenta, celem służbowego wykorzystania. Bez zbędnej zwłoki Organ podejmował niezbędne działania zmierzające do zbadania zasadności zadeklarowanego przez podatnika zwrotu podatku VAT,</p>	

w tym dokonywał pogłębionej analizy, przeprowadzając dodatkowe czynności sprawdzające z udziałem podatnika. Z przeprowadzonych czynności zostały sporządzone protokoły, stosownie do art. 172 i 272 ustawy Ordynacja podatkowa. We wszystkich zbadanych sprawach fakt wykorzystania plików JPK składanego obligatoryjnie i na żądanie Organu odzwierciedlano w formie pisemnej. Zauważono wypracowane zasady działań, w tym dobrej współpracy i informacji między komórkami Urzędu w zakresie działań z plikami JPK.

Pozytywnie ocenia się sprawne działania Urzędu w przypadku uporczywego nieskładania plików JPK i braku kontaktu z Urzędem, podejmowanie czynności celem wykreślenia z rejestru podatników VAT.

We wszystkich badanych kontrolach podatkowych w komórce SKP, w których można było wykorzystać pliki JPK_VAT, były one wykorzystane. Stosowne ustalenia zawarto w protokołach kontroli i systemie KONTROLA. Zbadane kontrole z wykorzystaniem narzędzi informatycznych spełniały kryteria do uznania ich za e-kontrole.

Stwierdzono, poza jednym przypadkiem, prawidłowe działania w Urzędzie dotyczące ewidencjonowania kontroli podatkowych w zakresie wprowadzania ustaleń z wykorzystania w toku kontroli plików JPK i innych narzędzi informatycznych.

Uprawnienia do systemów informatycznych, zostały nadane pracownikom odpowiednio do ich obowiązków. Stwierdzono aktywne korzystanie z aplikacji WRO-System i JPK Lunetka.

Wszyscy pracownicy komórek SKP i SKA odbyli zalecane szkolenie dotyczące JPK na platformie ATENA2, a także korzystają z innych form szkoleń dotyczących tego zagadnienia.

Pozytywnie ocenia się stosowane w Urzędzie Skarbowym w Śremie środki, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa informacji danych, na mobilnych stanowiskach pracy.

Stwierdzone uchybienia mogą wynikać z dużego obciążenia pracą, wskazując na potrzebę zwiększenia nadzoru. Uchybienia wynikają też z nieprawidłowej praktyki dotyczącej wezwań podatników o dane elektroniczne (JPK).

DOKONANE USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

Na podstawie zapisów Książki kontroli Urzędu Skarbowego w Śremie nie stwierdzono kontroli dotyczących badanego obszaru, prowadzonych przez zewnętrzne organy kontroli. Nie wpłynęły informacje sygnałne w zakresie kontrolowanego tematu.

2. Uregulowania wewnętrzne w kontrolowanym zakresie

2.1 Regulaminy organizacyjne

Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Śremie, stanowiący załącznik nr 28 do Zarządzenia nr 15/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r., w sprawie nadania regulaminów organizacyjnych urzędów skarbowym województwa wielkopolskiego, zmienionego Zarządzeniem nr 24/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 lutego 2018 r.

2.2 Procedury wewnętrzne dotyczące kontrolowanego zakresu

W kontrolowanym okresie, w zakresie badanych zagadnień, w Urzędzie obowiązywały następujące uregulowania:

- wewnętrzna procedura postępowania nr 16/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności sprawdzających,
- wewnętrzna procedura postępowania nr 25/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie dokonywania zwrotów w podatku od towarów i usług,
- wewnętrzna procedura postępowania nr 15/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia kontroli podatkowej.

Naczelnik Urzędu nie wydał odrębnych procedur regulujących pobór i wykorzystanie plików JPK. W kontrolach podatkowych stosowano „Zasady kontroli z wykorzystaniem Jednolitych Plików Kontrolnych” Ministerstwa Finansów, październik 2017 r., w czynnościach sprawdzających i oraz dokument „Czynności sprawdzające” Warszawa, maj 2017 r., od maja 2018 r. stosowano „Instrukcję określającą zasady wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych w procedurze czynności sprawdzających”, stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, z dnia 10 maja 2018 r.

3. Badana populacja i typowanie spraw do kontroli

3.1 Czynności sprawdzające

3.2 Kontrola podatkowa

4. Wykorzystanie plików JPK oraz narzędzi informatycznych (WRO-System, WERYFIKATOR, program Excel) w czynnościach sprawdzających i kontrolach podatkowych

4.1 Wykorzystanie plików JPK w czynnościach sprawdzających

4.1.1 Czynności sprawdzające z wykorzystaniem JPK

Badaniem objęto 12 spraw, w tym 11 wytypowanych z Raportu „Wykaz Ewidencja Czynności Sprawdzających MF AP”, data początku 01.01.2018, data końca 30.06.2018 r., JPK oraz 1 podmiot, w stosunku, do którego stwierdzono przeprowadzenie czynności sprawdzających z wykorzystaniem JPK, przed wszczęciem kontroli podatkowej.

W wyniku analizy przyjętych spraw podmiotów stwierdzono:

- w 2 przypadkach niezasadnie zaewidencjonowano w systemie e-ORUS czynności Urzędu jako czynność sprawdzającą z udziałem podatnika - niezasadne ujęcie czynności analitycznych w ewidencji skutkowało niezasadnym wykazaniem tych czynności w sprawozdaniu MF 9Ps za I półrocze 2018 r. - nieprawidłowość sprostowano w toku kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu,
- nie zaewidencjonowano w e-ORUS przeprowadzonej czynności sprawdzającej z udziałem podatnika, z wykorzystaniem JPK kontrahentów - stwierdzone uchybienie polegające na braku ujęcia czynności sprawdzającej w e-ORUS, skutkowało pominięciem sprawy w sprawozdaniu MF 9Ps za okres 01.01.2018 r. do 30.06.2018r. - w toku kontroli uzupełniono dane w e-ORUS, co uwzględnia sprawozdanie MF 9Ps narastająco za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

4.1.2 Wykorzystywanie plików JPK i narzędzi informatycznych dla potrzeb weryfikacji zasadności zwrotów

Weryfikacji prawidłowości wykorzystania plików JPK_VAT przed zwrotem podatku VAT, dokonano na próbie zwrotów dla mikroprzedsiębiorców świadczących usługi budowlane. Badania dokonano w oparciu o akta 5 spraw z wykazu zwrotów za czerwiec 2018 r. dla mikroprzedsiębiorców świadczących usługi budowlane.

W odniesieniu do badanej próby stwierdzono, że:

- akta sprawy zawierały m.in. analizę zasadności zwrotu podatku VAT z adnotacją dotyczącą pliku JPK_VAT,
- dokonywano każdorazowo oceny ryzyka podatkowego korzystając z narzędzia „Ocena podatnika VAT” w aplikacji WRO-System, korzystano także z innych aplikacji dotyczących

poziomu ryzyka kontrahentów (*m.in. raporty analityczne w module JPK_Analizer w aplikacji WRO-System*),

- w każdym przypadku, zwrotu dokonywano po weryfikacji prawidłowości zwrotu i analizie złożonego JPK_VAT (Lunetka). Korzystano z modułu JPK_Analizer, podatku należnego i podatku naliczonego wykazanego w deklaracji VAT i odpowiadającemu mu plikowi JPK_VAT,
- po weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT i ich zatwierdzeniu, stosownie do instrukcji określającej zasady wykorzystania JPK w procedurze czynności sprawdzających, stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z 10 maja 2018 r. pkt 5.3.3 – zwrot podatku dla mikroprzedsiębiorcy z branży budowlanej realizowany był w terminie do 15 dni od dnia wpływu deklaracji do Urzędu Skarbowego: z 5 badanych spraw, w 3 przypadkach dokonano zwrotu na rachunek bankowy podatnika w terminie do 15 dni od dnia złożenia deklaracji, w 2 przypadkach dokonano przerachowania na wskazane przez podatnika tytuły podatkowe.

W badanej próbie nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.1.3 Obsługa raportów

Obsługa raportów JPK w Urzędzie Skarbowym w Śremie odbywała się w Referacie Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA). Zastępstwa i weryfikacji dokonywał Kierownik Referatu.

Weryfikacji obsługi raportów dokonano na próbie 5 spraw z raportu R.0 za styczeń 2018 r. o niezłożonych JPK (*nr 3030-SKA.4033.48.2018, wpływ do US 13 marca 2018 r., 71 pozycji*) oraz 15 spraw z raportu JPK_R.2 za marzec 2018 r. (*19 pozycji – 15 spraw*).

W odniesieniu do badanej próby stwierdzono:

- Raportu R.0 za styczeń 2018 r.
- podjęto czynności wobec wszystkich badanych podmiotów,
- pierwsze czynności w stosunku do podmiotów ujętych w przedmiotowym raporcie podjęto bezzwłocznie, w pierwszej kolejności wobec podmiotów powiadomionych centralnie telefonicznie lub mailowo, następnie powiadamianych pisemnie,
- w 2 przypadkach zaległy JPK został złożony przez podatnika po powiadomieniu ze szczebla centralnego – w Urzędzie przeprowadzono czynności analityczne po otrzymaniu raportu

i dokonano weryfikacji przesłanych JPK_VAT. Prawidłowo, czynności analitycznych nie rejestrowano w e-ORUS,

- w 2 przypadkach, w związku z brakiem reakcji ze strony podatnika po powiadomieniu centralnym, przeprowadzono czynności sprawdzające z udziałem podatnika, w wyniku których podatnicy złożyli zaległe JPK_VAT, w Urzędzie dokonano ich weryfikacji.

- w 2 przypadkach, ww. czynności sprawdzające nie zostały wprowadzone do e-Orus, tym samym nie zostały wykazane w sprawozdaniu MF 9Ps od 01.01.2018 r. do 30.06.2018 r. *(zostały zaewidencjonowane w toku prowadzonej kontroli w e-ORUS poz. 6283 i poz. 6284),*

- w 1 przypadku, w związku z brakiem reakcji ze strony podatnika po powiadomieniu centralnym, przeprowadzono czynności sprawdzające z udziałem podatnika, podatek złożył zaległy JPK_VAT, który został zweryfikowany, a czynność sprawdzająca z udziałem podatnika, z wykorzystaniem JPK_VAT została bieżąco zaewidencjonowana w e-ORUS.

– Raport JPK_R.2 za marzec 2018 r.

- dla każdego podmiotu z raportu, założono sprawę *(nr sprawy 3030-SKA.4033.121.2018.1 do 15),*

- pierwsze czynności podejmowano bezzwłocznie, sprawdzano, czy podatnicy złożyli korekty JPK_VAT po powiadomieniach centralnych, reakcja podatnika na powiadomienia centralne dokumentowana była adnotacją służbową o czynnościach analitycznych przeprowadzonych przez pracownika,

- w przypadku, gdy podatek nie dokonał korekty po powiadomieniu centralnym lub nie złożył wyjaśnień w zakresie rozbieżności, bezzwłocznie podejmowano dalsze czynności: w pierwszej kolejności e-mail, telefon, następnie sprawdzano, czy podatek złożył wymaganą korektę JPK_VAT lub przesłał wyjaśnienia, fakt przeprowadzenia weryfikacji i stwierdzenia poprawności dokumentowano notatką na wydruku JPK, pobranym w celu analizy w ramach czynności sprawdzających,

- w przypadku otrzymania wyjaśnień od podatnika i dokumentacji wskazującej na nieprawidłowości w rozliczeniu kontrahentów bezzwłocznie przekazywano informację do Naczelników urzędów skarbowych właściwych dla kontrahentów, a wobec kontrahenta będącego we właściwości Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie podjęto czynności sprawdzające,

- wszystkie czynności sprawdzające przeprowadzone wobec podmiotów z przedmiotowego

raportu zostały odpowiednio ujęte w e-ORUS (JPK_VAT),
- na okoliczność sprawowanego nadzoru nad prawidłowością pobrań plików JPK elektroniczny rejestr pobrań JPK *(na komputerze kierownika SKA)*.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

4.1.4 Wnioski o odroczenie terminu przesłania JPK_VAT

W kontrolowanym okresie wpłynęły 2 wnioski o odroczenie terminu do przesłania JPK_VAT. Wnioskodawcy przesłali wymagane JPK_VAT i złożyli pisma o wycofanie powyższych wniosków. Stosownie do złożonych wniosków, Organ wydał decyzje umarzające postępowanie w tym zakresie *(nr 3030-SPV.4273.3.2018 i 30303-SPV.4273.1.2018 z dnia 12 kwietnia 2018 r.)*.

4.1.5 Wnioski o odstąpienie od ukarania z tytułu złożenia JPK_VAT po upływie ustawowego terminu do ich złożenia

W przypadku zwłoki w terminowym składaniu JPK_VAT za styczeń 2018 r. i złożenia przez podatnika tzw. „czynnego żalu” Organ, po analizie danej sprawy podejmował decyzję o odstąpieniu od ukarania na podstawie:

- art. 17 § 1 pkt 4 kpk w związku z art. 16 § 1 Kks – skuteczny czynny żal (12 przypadków),
- art. 17 § 1 pkt 4 kpk w związku z art. 16a Kks - niska szkodliwość czynu (3 przypadki)

Akceptacji spraw dokonywał Naczelnik Urzędu Skarbowego.

Skuteczny „czynny żal” i niska szkodliwość czynu sprawy odstąpienia od ukarania, po ich akceptacji były bezzwłocznie odnotowane we WRO-System. Fakt ich wprowadzenia do Systemu odnotowano na „Karcie odstąpienia od ukarania”.

Badaniem objęto 4 sprawy dotyczące instytucji „czynnego żalu” (3030-SKA.800.25.2018, 3030-SKA.800.24.2018, 3030-SKA.80021.2018, 3030 SKA.800.26. 2018) oraz 3 sprawy „niskiej szkodliwości czynu” (3030-SKA.800.59.2018, 3030-SKA.800.40.2018, 3030-SKA.800.39.2018) podatników uwidoczniionych w raporcie o niezłożonych JPK_VAT za styczeń 2018 r.

W odniesieniu do badanej próby nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.1.6 KKS - uchylenie się od obowiązków lub systematycznie składanie JPK_VAT po terminie

W przypadkach ujawnienia, iż podmioty zobowiązane nie dochowały ustawowego terminu przekazania plików JPK_VAT, Urząd podejmował właściwe działania.

Za badany okres sporządzono 5 Kart informacyjnych o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego i przekazano do SKK Jednoosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych. Badaniem objęto wszystkie sprawy. Na podstawie przedłożonej dokumentacji komórki SKA i akt zakończonych spraw w SKK oraz informacji Oskarżyciela stwierdzono, że:

- w przypadkach braku złożenia JPK_VAT powyżej 3 miesięcy i niereagowania na jakiegokolwiek próby kontaktu ze strony Urzędu sporządzano „Karty informacyjne o ujawnieniu czynu zabronionego”,
- wszystkie karty przekazano do SKK, co potwierdzają zapisy w systemie ESKS (*Rejestr Materiałów Własnych*),
- w przypadkach, gdy podatnik mimo podjętych działań przez Urząd Skarbowy dopuszczał się dalszej zwłoki w złożeniu JPK_VAT powyżej 3 miesięcy (*umyślność w działaniu sprawcy*) wszczynano postępowania przygotowawcze w tych sprawach,
- sprawy z kart informacyjnych o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego nr 3030-SKA.800.88.2018, oraz nr 3030-SKA.800.90.2018, połączono do wspólnego prowadzenia pod numerem rejestru EMS 32/2018 - sprawcę czynu ukarano mandatem,
- sprawa z Karty informacyjnej o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego nr 3030-SKA.800.92.2018 RMW-47/2018 na czas kontroli – w toku (*RMW-47/2018*),
- sprawy z Karty informacyjnej o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego nr 3030-SKA.800.87.2018, RMW 46/2018 i nr 3030-SKA.800.91.2018, połączono do wspólnego prowadzenia pod numerem EMS 30/2018 - sprawcę czynu ukarano mandatem.

W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.1.7 Wykreślenia z VAT w związku z nieskładaniem JPK_VAT

W przypadkach, gdy podatnik mimo podjętych działań przez Urząd Skarbowy dopuszczał się dalszej zwłoki w złożeniu JPK_VAT powyżej 3 miesięcy, wszczynano postępowania przygotowawcze w tych sprawach, prowadzono również czynności sprawdzające w zakresie podstaw do wykreślenia podatnika z rejestru jako podatnika VAT. Urząd podejmował działania zmierzające do wyjaśnienia przyczyn niedoręczenia przesyłki – powiadomienia wysłane

ze szczebla centralnego i wezwań Urzędu. W przypadkach, gdy mimo podjętych udokumentowanych prób nie było możliwości skontaktowania się z podatnikiem, zgodnie z art. 96 ust. 9 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług podejmowano działania w celu wykreślenia takiego podatnika z rejestru, jako podatnika VAT.

W kwestii przesłanek wykreślenia z rejestru podatników VAT komórka SKA współpracowała z komórką SKI Wieloosobowe Stanowisko Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników. W toku kontroli zweryfikowano 3 przypadki wykreśleń podatników z ujawnionych w Raporcie VAT R.0 za styczeń 2018 r.

4.2. Program Weryfikator w czynnościach sprawdzających

Za badany okres nie stwierdzono wykorzystywania programu Weryfikator w czynnościach sprawdzających realizowanych przez Referat Czynności Sprawdzających i Analitycznych (SKA). Obecna funkcjonalność aplikacji WRO-System obsługującej pliki JPK_VAT pozwala na analizę zbliżoną do analizy z wykorzystaniem Weryfikatora. W toku czynności sprawdzających dla analizy plików JPK korzystano z programu Excel.

4.3 Wykorzystanie plików JPK w kontrolach podatkowych

Kontrole z wykorzystaniem JPK składanym obligatoryjnie za okres od 1 stycznia 2018 do dnia kontroli.

Według danych z systemu KONTROLA za badany okres przeprowadzono ogółem 21 kontroli, w tym 20 kontroli właściwych. W zakończonych kontrolach w 10 korzystano z JPK, co stanowi 50% kontroli ogółem. W 5 kontrolach wykorzystano JPK_VAT składany obligatoryjnie (*post. 4046, 4045, 4037, 4031, 4024*) oraz w 5 kontrolach wykorzystano JPK przekazany na żądanie, w tym 4 kontrole z JPK_VAT na żądanie (*post. 4042, 4035, 4033, 4032*) i 1 kontrola z JPK_PKPiR (*post. 4027, kontrola realizowana przed zmianą słowników*).

Doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o wygenerowane raporty z modułu KONTROLA: R_KON_DRUK_KP_S Postępowania kontrolne zakończone w okresie od 01.01.2018 do 20.07.2018 g.13:36, R_KON_WYK_UK Wykaz kontroli dla wybranych ustaleń za okres od 1 stycznia 2018 r. do rozpoczęcia kontroli, dla ustaleń: WJPKZ, WJVAT, WJODM i WJPKV. Nie stwierdzono ustaleń WJKR, WJWB, WJFA, WJPKP (*zrealizowana kontrola post. 4027 w zakresie PIT 36 za 2016, z wykorzystaniem tej struktury JPK_PKPiR została zrealizowana i zatwierdzona przed wprowadzeniem nowych rodzajów ustaleń kontroli i stąd*

wykazana w systemie KONTROLA z ustaleniem WJPKZ).

Przyjęto do próby 10 postępowań z założeniem, że 6 to kontrole z wykorzystaniem JPK (składanych obligatoryjnie lub na żądanie), 2 kontrole z ustaleniem w systemie WJODM (*podatnik odmówił przekazania JPK*) oraz 2 z wykazanych w systemie KONTROLA, jako zrealizowane bez wykorzystania JPK i innych narzędzi informatycznych.

Do próby przyjęto następujące kontrole podatkowe:

- Post. 4031, zasadność zwrotu, plik JPK_VAT składany obligatoryjnie za 11/2017,
- Post. 4037, zasadność zwrotu, plik JPK_VAT składany obligatoryjnie za 01/2018,
- Post. 4045, zasadność zwrotu, plik JPK_VAT składany obligatoryjnie za 03/2018,
- Post. 4046, zasadność zwrotu, plik JPK_VAT składany obligatoryjnie za 04/2018,
- Post. 4027, PIT podatek dochodowy od osób fizycznych za 2016 r., plik JPK na żądanie w strukturze JPK_PKPiR za 2016 r.,
- Post. 4035, prawidłowość rozliczeń z budżetem z tytułu VAT, kontrola z wykorzystaniem pliku JPK_VAT składanego na żądanie,
- Post. 4036, prawidłowość rozliczeń z tytułu podatku VAT za okresy IV, V, VI 2017 r., kontrola bez wykorzystania pliku JPK, z ustaleniem WJODM i WKNI,
- Post. 4040, PPL rzetelność rozliczeń z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za 2016 r., kontrola bez wykorzystaniem pliku JPK, z ustaleniem WJODM,
- Post. 4009, naruszenie warunków zawieszenia za rok 2016 i 2017, bez adnotacji o odmowie przekazania i brak wykorzystania JPK,
- Post. 3755, zwrot podatku VAT, bez adnotacji o odmowie przekazania i brak wykorzystania JPK.

Protokoły kontroli podatkowych i dokument tzw. analiza pokontrolna SKP, zawierały informacje o pobraniu, dla potrzeb prowadzonej kontroli plików JPK_VAT za kontrolowany okres (okresy), przekazywany, zgodnie z art. 82 § 1b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej. Dane poddano analizie.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania w kontrolach podatkowych plików JPK_VAT składanych obligatoryjnie.

JPK na żądanie za okres od 1 stycznia 2018 do dnia kontroli:

W 5 kontrolach podatkowych (*post. 4046, 4045, 4037, 4031, 4024*) wykorzystano pliki JPK

przekazane na żądanie Organu, w tym 4 kontrole z JPK_VAT na żądanie (*post. 4042, 4035, 4033, 4032*) i 1 kontrola z JPK_PKPiR.

Badaniem objęto prawidłowość i terminowość pobrań wszystkich plików JPK na żądanie. W odniesieniu do badanej próby stwierdzono, iż nie stosowano wezwań pisemnych o udostępnienie danych w wersji elektronicznej w formie JPK (100% spraw). Występowano o nie podczas kontaktów z podatnikiem lub telefonicznie.

Z opóźnieniem, w stosunku do daty wszczęcia kontroli podatkowej, dokonano pobrania pliku JPK od kontrolowanego i tym samym z opóźnieniem analizowano dane elektroniczne (*post. nr 4035, post. nr 4033, post. 4042*). W skrajnym przypadku ponad 1 miesiąc po wszczęciu i 2 dni przed zakończeniem kontroli. W efekcie kontrole realizowano na podstawie dokumentów, w tym ewidencji nabyć i dostaw dla potrzeb VAT, przedstawionych przez podatnika w wersji papierowej.

Z opóźnieniem sporządzono dokumentację na okoliczność otrzymania danych w wersji elektronicznej (*post. nr 4027, plik JPK_PKPiR*)

4.4. Wykorzystanie programu Weryfikator w kontrolach podatkowych

W Urzędzie Skarbowym pracownicy Referatu Kontroli Podatkowej na stanowiskach mobilnych posiadają zainstalowany program Weryfikator (*Urząd nie posiada licencji ACL*). Według raportu R_KON_WYK_UK „Wykaz kontroli dla wybranych ustaleń WKNI”, za okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia wszczęcia kontroli, przeprowadzono 11 kontroli z wykorzystaniem innych narzędzi informatycznych. Także w informacji Urzędu Skarbowego w Śremie, przesłanej do Izby Administracji Skarbowej, za okres I półrocza 2018 r. wykazano 11 kontroli z wykorzystaniem programu Weryfikator. W wyniku weryfikacji prawidłowości sporządzenia informacji przekazanej do IAS ICK dnia 6 lipca 2018 r., w zakresie ilości kontroli podatkowych przeprowadzonych z wykorzystaniem programu Weryfikator, stwierdzono niezasadne ujęcie jednego postępowania (nr 4036). Analiza akt kontroli wykazała, że program Weryfikator nie został użyty w przedmiotowej kontroli (*nie posiadano danych w wersji elektronicznej*). W złożonych wyjaśnieniach Kierownik SKP wskazała jako przyczynę – pomyłkę w wykazaniu tej pozycji w systemie KONTROLA. Powyższe uchybienie wynika z niezgodnego ze stanem faktycznym wykazaniem w systemie KONTROLA ustalenia WKNI dla postępowania nr 4036. . Badania w zakresie pobrań danych w formie elektronicznej przeprowadzono na próbie 5 spraw z 11 kontroli z wykorzystaniem Weryfikatora (kontrole z wykorzystaniem JPK złożonymi

na żądanie i ustaleniem WKNI), na podstawie której stwierdzono:

- nie stosowano wezwań pisemnych o udostępnienie danych w wersji elektronicznej, co było niezgodnie z Wewnętrzną Procedurą Postępowania nr 15/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Śremie z dnia 1 kwietnia 2015 r. pkt 5.4.14 „W celu skorzystania z oprogramowania do e-kontroli wzywa się kontrolowanego do udostępnienia danych objętych kontrolą z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych – formularz stanowiący załącznik nr 17 do procedury „*Wezwanie do udostępnienia danych w formie elektronicznej*” (100% badanych spraw),
- w 1 przypadku (post. 4027, PIT 36) sporządzono protokół pobrania danych z 7 dniowym opóźnieniem. Analizy danych elektronicznych przy wykorzystaniu Weryfikatora dokonywano (poza jednym przypadkiem) bezpośrednio po ich otrzymaniu. Stwierdzono przypadki otrzymania danych elektronicznych na kilka dni przed zakończeniem kontroli. Wówczas analiza danych przy wykorzystaniu Weryfikatora dokonywana była krótko przed zakończeniem kontroli, a kontrole realizowano de facto w oparciu o dokumentację papierową (*do 1,5 miesiąca po wszczęciu kontroli i do 2 dni przed jej zakończeniem*).

4.5 Ewidencjonowanie czynności sprawdzających i kontroli podatkowych prowadzonych z wykorzystaniem plików JPK oraz programu Weryfikator

4.5.1 Ewidencjonowanie czynności sprawdzających z wykorzystaniem JPK

Czynności sprawdzające ewidencjonowano w systemie e-Orus. Według raportu „Wykaz Ewidencja Czynności Sprawdzających MFAP – podsystem ds. niestandardowych raportów Poltax US” za okres od 01.01.2018 do 30.06.2018, kod formularza wg Poltax: JPKVAT, przeprowadzono 187 czynności sprawdzających z JPK_VAT.

Weryfikacja 12 spraw wykazała, że:

- w 2 przypadkach niezasadnie zaewidencjonowano w e-ORUS czynności analityczne Urzędu, jako czynności sprawdzające z udziałem podatnika, gdy w wyniku powiadomienia centralnego podatnik samodzielnie złożył odpowiednie korekty JPK i deklaracji VAT,
- w 1 przypadku stwierdzono uchybienie polegające na nie ujęciu w ewidencji e-ORUS przeprowadzonych z udziałem podatnika czynności sprawdzających, zakończonych wynikiem pozytywnym,
- pozostałe czynności zaewidencjonowano w e-ORUS z zastosowaniem prawidłowych kryteriów, w tym stosownie do pisma Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

z dnia 10 lipca 2017 r. odnotowano kod JPKVAT.

4.5.2 Ewidencjonowanie kontroli podatkowych prowadzonych z wykorzystaniem plików JPK oraz programu Weryfikator

Z zaewidencjonowanych w systemie Kontrola za badany okres 10 kontroli z wykorzystaniem JPK (*składanych obligatoryjnie i na żądanie*) oraz 11 spraw z wykorzystaniem innych narzędzi informatycznych (WKNI), stwierdzono 1 kontrolę (post. nr 4036) zaewidencjonowaną z uchybieniem, polegającym na niezasadnym wykazaniu jej z ustaleniem WKNI „Kontrola z wykorzystaniem innych narzędzi informatycznych służących do weryfikacji zapisów ksiąg”. W pozostałym zakresie spraw nie stwierdzono nieprawidłowości w zaewidencjonowaniu kontroli z wykorzystaniem Weryfikatora (ustalenia WKNI). Kontrole z wykorzystaniem plików JPK (JPK_VAT składane obowiązkowo, JPK_VAT składane za żądanie kontrolujących i jedna kontrola z JPK_PKPiR (*zakończona kontrola przed wejściem nowych słowników*) zostały poprawnie zaewidencjonowane w module KONTROLA.

4.6 Informacje o realizacji kontroli i czynności sprawdzających z wykorzystaniem programu WERYFIKATOR i JPK

Stosownie do pisma Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 27 lipca 2016 r. nr 3001-KP.4033.76.2016.1, w Urzędzie Skarbowym w Śremie sporządzano i przekazywano, za kontrolowany okres, do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, kwartalne informacje (*w wielkościach narastających*) o kontrolach i czynnościach sprawdzających przeprowadzonych z wykorzystaniem programu Weryfikator oraz o kontrolach i czynnościach sprawdzających z wykorzystaniem pliku JPK:

Wykazane we wcześniejszych punktach Wystąpienia uchybienia w ewidencjonowaniu czynności sprawdzających w e-ORUS, przekładają się na nieprawidłowe informacje w zakresie czynności sprawdzających z wykorzystaniem JPK.

5. Realizacja obowiązku odbycia szkolenia e-learningowego w temacie JPK

Stosownie do zalecenia zawartego w piśmie Ministerstwa Finansów Departamentu Podatków z dnia 8 listopada 2017 r., nr DPPT1.8622.1.2017, wszyscy pracownicy Referatów SKA i SKP odbyli szkolenie na platformie ATENA2 w temacie JPK. Ponadto, wg informacji Kierowników SKA i SKP, pracownicy obu komórek korzystają z innych form szkoleń i warsztatów

dotyczących zagadnień związanych z wykorzystywaniem i obsługą JPK w tym brali udział w warsztatach organizowanych przez Dział Help desk tut. Izby Administracji Skarbowej w zakresie „Wykorzystanie aplikacji Excel do analizy plików JPK”.

6. Uprawnienia do systemów informatycznych i zapewnienie bezpieczeństwa informacji (WRO-System, JPK_LUNETKA, Poltax KONTROLA)

6.1 Uprawnienia do aplikacji WRO-System

Weryfikacji dokonano w oparciu o listę użytkowników WRO-System z wybranej jednostki, wygenerowaną przez komórkę ICK IAS w Poznaniu, w odniesieniu do pracowników Referatów SKA i SKP. Na podstawie ostatnich logowań do systemu stwierdzono, że wszyscy pracownicy posiadający uprawnienia korzystają z WRO-System.

Na dzień wszczęcia kontroli w Urzędzie Skarbowym 2 pracowników Referatu SKA posiadało uprawnienia do modułu WIERZYTELNOŚCI. W związku z powyższym, w toku kontroli Naczelnik Urzędu wystąpił o modyfikację uprawnień do modułu WIERZYTELNOŚCI.

6.2 JPK_LUNETKA

Upewnienia do JPK Lunetka w Urzędzie Skarbowym w Śremie posiada dwóch pracowników komórki SKA – Kierownik Referatu oraz koordynator JPK. Stwierdzono aktywne korzystanie z tego narzędzia w bieżącej pracy Referatów, zwłaszcza w SKA. Ilość uprawnień do Lunetka w Urzędzie Skarbowym jest adekwatna do realizowanych zadań.

6.3 Bezpieczeństwo informacji

W toku kontroli, w dniu 6 września 2018 r. przeprowadzono oględziny 1 z 5 urządzeń mobilnych pracowników kontroli (laptopa), na których zainstalowany był program Weryfikator. Stwierdzono, że sprzęt poddany oględzinom jest szyfrowany (cały dysk). Ponadto laptop posiadał zainstalowany program antywirusowy.

7. Przestrzeganie zapisów załącznika nr 1 do Systemu Kontroli Wewnętrznej w ramach sprawowania nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w izbach i urzędach skarbowych - przeprowadzone kontrole funkcjonalne w badanym zakresie

Badanie przeprowadzono na podstawie okazanego Planu Kontroli Funkcjonalnej na 2018 r. i przedłożonych *Informacji o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych w komórkach SKA i SKP.*

- Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających

Sporządzony plan kontroli funkcjonalnej na 2018 r. dla Referatu Czynności Sprawdzających, wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 3 do Systemu Kontroli Wewnętrznej w ramach sprawowania nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Urzędach Skarbowych, został zatwierdzony 17 stycznia 2018 r. przez Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego Śremie. Obejmował 3 tematy:

- Weryfikacja wyników czynności sprawdzających zaewidencjonowanych w aplikacji e-ORUS w trakcie kwartału (*częstotliwość sprawdzenia kwartalnie*),
- Weryfikacja poprawności przeprowadzenia analiz oświadczeń majątkowych (*częstotliwość sprawdzenia, raz w roku przed przekazaniem sprawozdań do organów przekazujących*),
- Weryfikacja działań w zakresie zewnętrznych źródeł informacji (*częstotliwość sprawdzenia, półrocznie*).

Z przedłożonych materiałów do kontroli wynika, że dokumentowano przeprowadzenie kontroli funkcjonalnej przy wykorzystaniu formularza stanowiącego załącznik numer 1 do Systemu Kontroli Wewnętrznej.

W przeprowadzonych kontrolach kierownik SKA nie stwierdzał nieprawidłowości

- Referat Kontroli Podatkowej, Wymiany Informacji Międzynarodowej

Sporządzony Plan Kontroli Funkcjonalnej na 2018 r. dla Referatu Kontroli Podatkowej, Wymiany Informacji Międzynarodowej, wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 3 do Systemu Kontroli Wewnętrznej w ramach sprawowania nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Urzędach Skarbowych, został zatwierdzony 17 stycznia 2018 r. przez Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego Śremie. Plan Kontroli Funkcjonalnej dla komórki SKP obejmował 5 tematów:

- Prawidłowość przetwarzania danych w aplikacji POLTAX w podsystemie Kontrola (*częstotliwość, co kwartał*),
- Analiza uprawnień do systemów informatycznych posiadanych przez pracowników SKP (*częstotliwość, roczna*),

- Prawdliwość ewidencjonowania w podsystemie KONTROLA ustaleń dotyczących wykorzystania plików JPK w przeprowadzonych kontrolach, *(częstotliwość, co pół roku)*,
- Terminowość przekazywania protokołów z kontroli do komórki postępowań podatkowych *(częstotliwość, co pół roku)*,
- Prawdliwość doręczania protokołów z kontroli. *(częstotliwość, roczna)*.

W przeprowadzonych kontrolach kierownik SKP nie stwierdzał nieprawidłowości.

Stwierdzone uchybienia w toku prowadzonej kontroli mogą wskazywać na niedostateczne wykorzystanie narzędzia kontroli funkcjonalnej.

8. Skargi i wnioski

Stwierdzono, iż przed budynkiem Urzędu Skarbowego w Śremie znajduje się szklana gablota, w której zamieszczona jest informacja o możliwości złożenia skarg i wniosków poprzez wywieszenie w widocznym miejscu informacji o dniach i godzinach przyjęć interesantów oraz informacje o sposobach składania skarg i wniosków.

W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

- Błędy w ewidencjonowaniu w e-ORUS czynności sprawdzających, polegające na:
 - niezasadnym zaewidencjonowaniu spraw w ewidencji e-ORUS, jako czynności sprawdzających, samodzielnego (po powiadomieniu centralnym) złożenia przez podatnika, odpowiednio korekty JPK_VAT (i/lub) deklaracji VAT. W toku kontroli dokonano korekty w ewidencji e-ORUS, co uwzględniono sprawozdaniu MF 9Ps za 2018 r.,
 - nie ujęciu w ewidencji e-ORUS czynności sprawdzających przeprowadzonych z udziałem podatnika dotyczących JPK_VAT - w toku kontroli czynności zostały wprowadzone do ewidencji e-ORUS i ujęte narastająco w sprawozdaniu rocznym MF 9Ps za 2018 r.
- Niestosowanie wezwań pisemnych o udostępnienie danych w formie elektronicznej.
- Wzywanie o pliki JPK składane na żądanie, na kilka dni przed zakończeniem kontroli podatkowej, tym samym późne przeprowadzanie analizy danych otrzymanych w formie elektronicznej (do 1,5 m-ca od daty wszczęcia kontroli, kilka dni przed zakończeniem kontroli). Powyższe nie wpływa pozytywnie na czas trwania czynności kontrolnych i ogranicza możliwości analizy danych. Opóźnienie w otrzymywaniu danych w formie elektronicznej i tym samym późne ich analizowanie w stosunku do daty wszczęcia kontroli może wynikać z ww. nie stosowania wezwań w formie pisemnej.

- Pobranie plików JPK na żądanie na pocztę pracownika oraz opóźnienie w sporządzeniu dokumentacji pobrania danych w formie elektronicznej. Jednocześnie obok pobrania ksiąg (PKPiR) w formie elektronicznej pobrano od podatnika, w wersji papierowej wydruki księgi przychodów i rozchodów.
- Niezasadne wykazanie w systemie KONTROLA i zaliczeniu sprawy (1 przypadek) do kontroli z wykorzystaniem programu Weryfikator (WKNI).
- Zbyt szerokie uprawnienia pracowników (do modułu Wierzytelności), co było niezgodne z pismem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z dnia 21 grudnia 2017 r. nr 3001-ICK.4022.203.2017.1.
- Nieprawidłowe dane w sporządzonych i przekazanych do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu informacjach w zakresie czynności sprawdzających z wykorzystaniem JPK.

(akta kontroli pozycja 4 str. 10 – 161 i poz.5 str. 162 - 163)

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Śremie nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ewidencjonować prawidłowo w programie e-ORUS przeprowadzone czynności sprawdzające z wykorzystaniem JPK oraz weryfikować kompletność i poprawność wprowadzonych danych. 2. Stosować wezwania pisemne o udostępnienie danych w formie elektronicznej – stosownie do zalecenia Ministerstwa Finansów, zawartego w dokumencie „Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań”, Warszawa, maj 2017 r. (pkt. III.2.4.2) oraz stosownie do regulacji wewnętrznych w tym zakresie. 3. Wzywać o udostępnienie danych w formie elektronicznej, w tym plików JPK przekazywanych na żądanie, bezpośrednio po wszczęciu kontroli podatkowej. 4. Występować o udostępnienie plików JPK przekazywanych na żądanie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, stosownie

do uregulowań Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie sposobu przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej ksiąg podatkowych oraz wymagań technicznych dla informatycznych nośników danych, na których te księgi mogą być zapisane i przekazywane (jt. z 2018 r. poz. 768 ze zm.) oraz zaleceń Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w tym zakresie. Bezzwłocznie sporządzać dokumentację z pobrania danych w formie elektronicznej, a także wyeliminować pobieranie od kontrolowanego dokumentacji w wersji papierowej, gdy kontrolującym przekazano dokumentację w wersji elektronicznej.

5. Ewidencjonować dane i ustalenia z kontroli podatkowych w systemach informatycznych zgodnie ze stanem faktycznym, w tym w zakresie przeprowadzania kontroli z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.
6. Nadawać pracownikom uprawnienia do WRO-System i je modyfikować, adekwatnie do zakresu realizowanych zadań.
7. Sporządzać i przekazywać prawidłowe informacje do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, w zakresie wykorzystania Jednolitych Plików Kontrolnych.
8. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) i § 22 Zarządzenia nr 74/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

Termin złożenia informacji

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PIECZĘĆ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w Poznaniu

Agnieszka Szymankiewicz

.....
Pieczęć i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Otrzymują:

1. Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,
2. Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.